

รายงานนวัตกรรมการศึกษา

เรื่อง การใช้ชุดสื่อประสมพัฒนามโนทัศน์การเรียนรู้
ทักษะการตีความหมายข้อมูลและการลงข้อสรุป
และจิตวิทยาศาสตร์

นวัตกรรมด้าน สื่อและเทคโนโลยี

นางสาวสุดารัตน์ ไชแสง

ครู ค.ศ.1

👤 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

🏠 รายวิชา ฟิสิกส์

🔍 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

รายงานนวัตกรรมการศึกษา

ชื่อเรื่อง การใช้ชุดสื่อประสมพัฒนามโนทัศน์ทางการเรียนรู้ ทักษะการตีความหมายข้อมูลและการลง
ข้อสรุป และจิตวิทยาศาสตร์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์

ผู้จัดทำ นางสาวสุภารัตน์ ไชแสง

โรงเรียน มัธยมโพนค้อ

ปี พ.ศ. 2564

ประเภทนวัตกรรม ด้านบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร
 ด้านจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี
 ด้านวัดและประเมินผล

1. หลักการ

โรงเรียนมัธยมโพนค้อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เป็น มีการจัดการศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ในรายวิชาฟิสิกส์ ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนวิชาฟิสิกส์ ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ปีการศึกษาที่ผ่านมา นั้นมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ จากการวิเคราะห์หาสาเหตุในการจัดการเรียนการสอนพบว่า เนื้อหาที่นักเรียนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องการเคลื่อนที่แบบเสรีมา กระบวนการในการจัดการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้สอนถ่ายทอดให้ผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียว มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหา มากกว่าทักษะกระบวนการคิด นักเรียนมีโอกาสน้อยที่จะได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในหน่วยการเรียนรู้ในหน่วยนี้เป็นการเรียนรู้ที่ไม่คงทนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้รายงานเล็งเห็นความสำคัญของการใช้สื่อประสมได้แก่ การทดลองเสมือนจริง เอกสารแนะนำแนวทางและแผนผังมโนทัศน์ จึงนำมาใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาฟิสิกส์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้ให้นักเรียนมีมโนทัศน์ทางการเรียนรู้ มีทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปและจิตวิทยาศาสตร์ที่สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป วิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อประสม
3. เพื่อศึกษาจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากใช้สื่อประสม วิชาฟิสิกส์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์

3. วิธีดำเนินการ

3.1 ครูจัดทำทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดมโนทัศน์ทางการเรียนรู้ วิชาฟิสิกส์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.2 ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนจากสื่อประสม เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ จำนวน 10 ชั่วโมง ครูดำเนินการสอนด้วยตนเอง

3.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดมโนทัศน์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ วิชา ฟิสิกส์ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ทำแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ

3.4 ครูนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล 3 ด้าน คือ (1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมโนทัศน์ทางการเรียนรู้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ผ่านการตรวจเอกสารแนะแนวทางการทดลอง (3) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนทั้ง 6 ด้าน ผ่านแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์

4. สรุปผล

1. มโนทัศน์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดสื่อประสม เรื่อง การเคลื่อนที่แบบ โพรเจกไทล์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. จิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากใช้สื่อประสม วิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ โดยนักเรียนมีจิตวิทยาศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นมีจิตวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก ส่วนในด้านความซื่อสัตย์ ด้านการมีใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็น ด้านความสนใจใฝ่รู้ ด้านความอดทนมุ่งมั่น และด้านความคิดสร้างสรรค์ มีจิตวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐาน

3. ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบระดับจิตวิทยาศาสตร์และมโนทัศน์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสม
2. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

6. การเผยแพร่ (ถ้ามี)

-

7. บรรณานุกรม

-

8. ภาคผนวก

ภาพประกอบการจัดการใช้นวัตกรรม

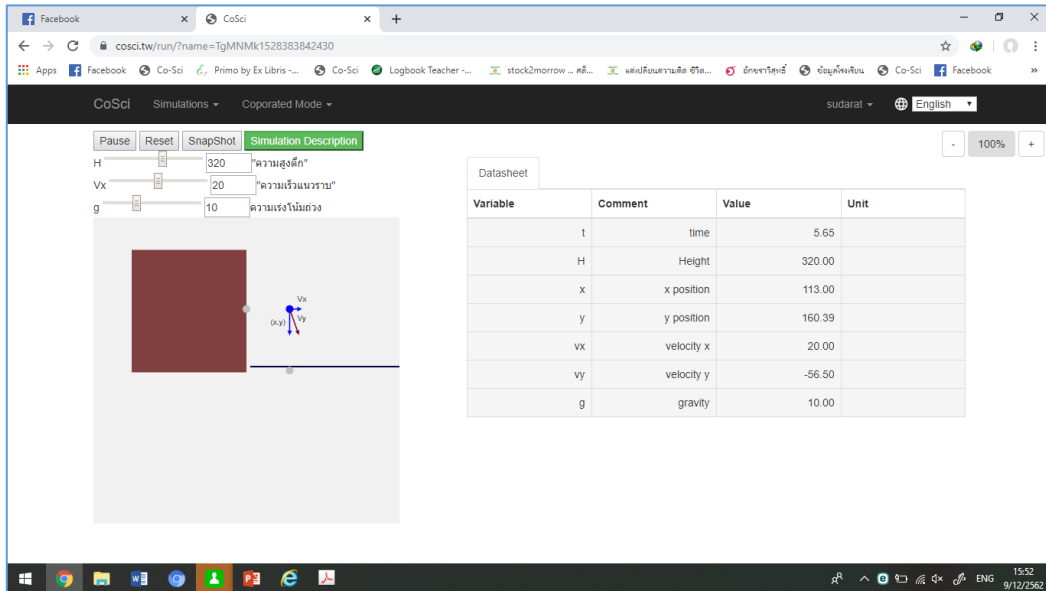

รูปแบบของนวัตกรรม ชุดประสมพัฒนามโนทัศน์ทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) การทดลองเสมือนจริง
- 2) เอกสารแนะนำแนวทาง
- 3) แผนผังมโนทัศน์

1) สร้างกิจกรรมการทดลองเสมือนจริง เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองในระบบอินเทอร์เน็ต ในเว็บไซต์โคไซด์ (Co-Sci) 5 การทดลอง ดังนี้

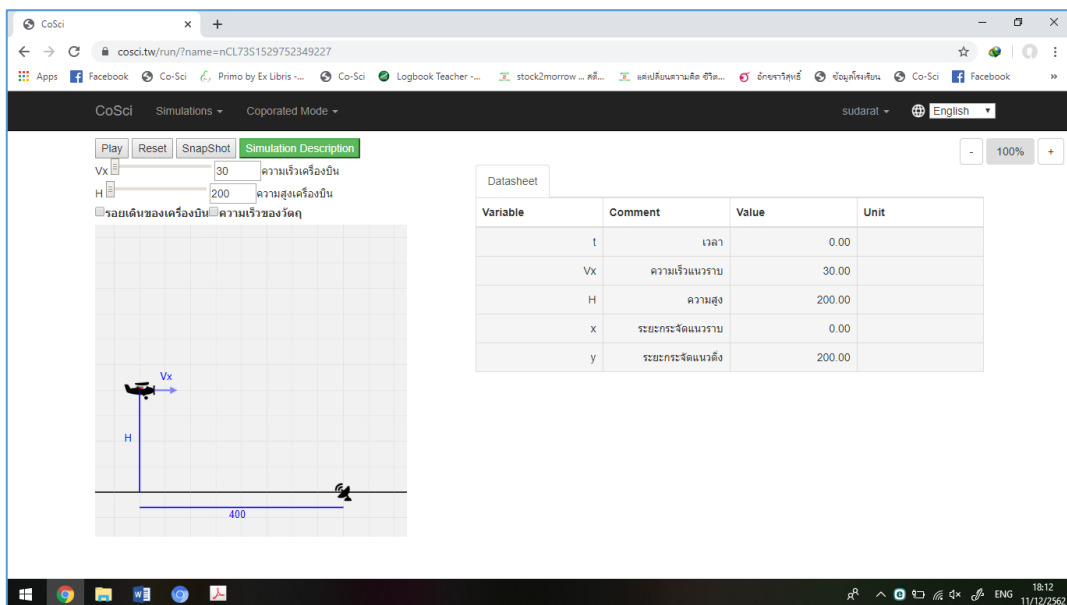
การทดลองที่ 1 ความหมายและลักษณะการเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์(เงาฉาย)

The screenshot shows the CoSci simulation interface for projectile motion. The simulation area displays a red square and a blue dot representing a projectile. The data table on the right lists the following variables:

Variable	Comment	Value	Unit
t	time	5.65	
H	Height	320.00	
x	x position	113.00	
y	y position	160.39	
vx	velocity x	20.00	
vy	velocity y	-56.50	
g	gravity	10.00	

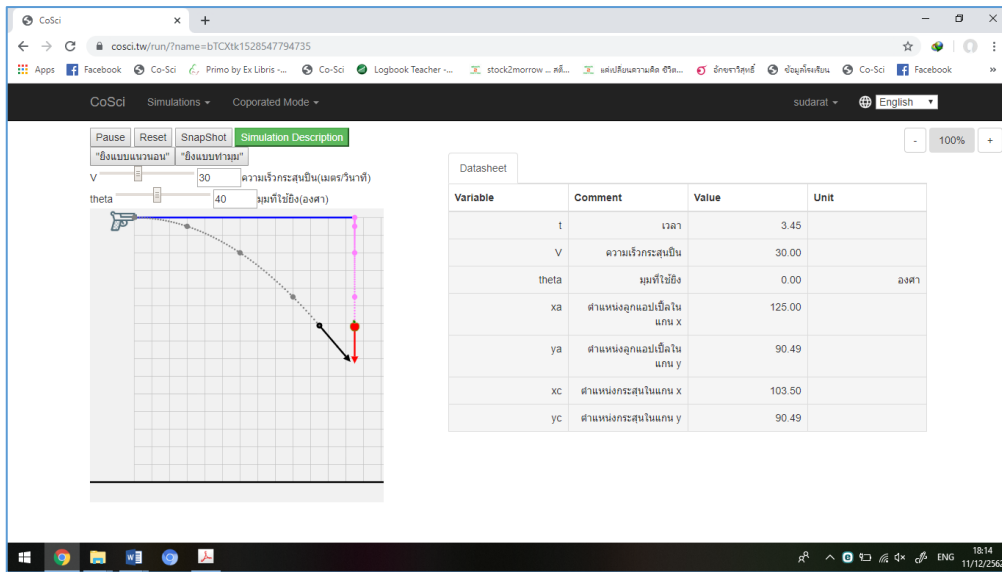
การทดลองที่ 2 การเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์กรณีมีความเร็วต้นในแนวระดับเพียงอย่างเดียว

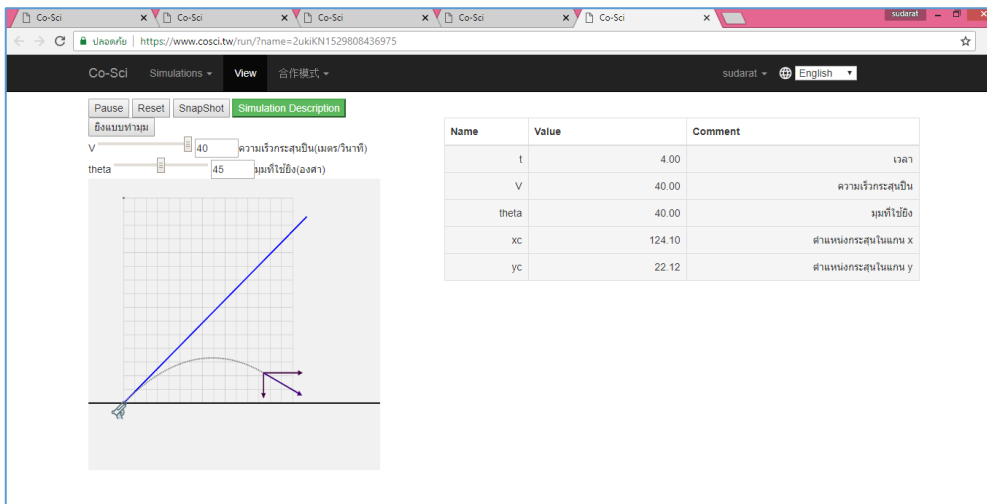
The screenshot shows the CoSci simulation interface for projectile motion with initial horizontal velocity. The simulation area displays a blue dot representing a projectile. The data table on the right lists the following variables:

Variable	Comment	Value	Unit
t	เวลา	0.00	
Vx	ความเร็วแนวราบ	30.00	
H	ความสูง	200.00	
x	ระยะจรวดแนวราบ	0.00	
y	ระยะจรวดแนวตั้ง	200.00	

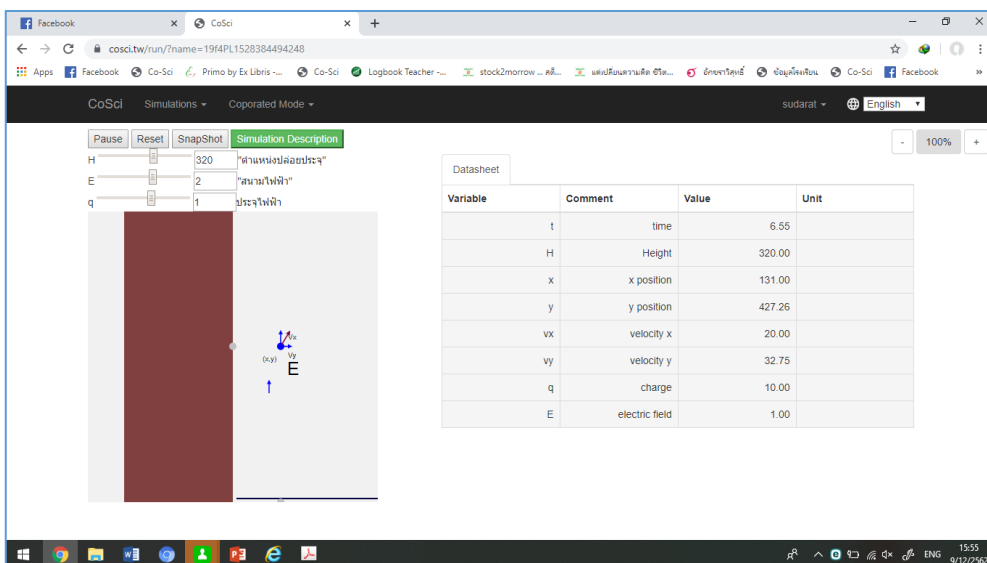
การทดลองที่ 3 การเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์กรณีมีความเร็วต้นในแนวระดับและแนวตั้ง

การทดลองที่ 4 การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์กรณีจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายอยู่ในแนวเดียวกัน

การทดลองที่ 5 การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ที่เกิดจากสนามไฟฟ้า

2) กิจกรรมเอกสารแนะแนวทาง 5 การทดลอง ดังนี้

- 2.1) เรื่อง ความหมายและลักษณะการเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ (เงาฉาย)
- 2.2) เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ กรณีมีความเร็วต้นในแนวระดับเพียงอย่างเดียว
- 2.3) เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ กรณีความความเร็วต้นในแนวระดับและแนวตั้ง
- 2.4) เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ กรณีจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายอยู่ในแนวเดียวกัน
- 2.5) เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ที่เกิดจากสนามไฟฟ้า

ตัวอย่างเอกสารแนะแนวทาง

เอกสารแนะแนวทางทดลองเรื่องเคลื่อนที่วงรีที่ 2
เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ กรณีที่มีความเร็วในแนวระดับเพียงอย่างเดียว

กลุ่มที่ _____

ชื่อสมาชิก

1) ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

2) ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

3) ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

4) ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

5) ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

วิธีการทดลอง

- 1) นักเรียนแต่ละกลุ่ม ดำเนินการทดลองเคลื่อนที่วงรีบน www.oodt.net
- 2) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วต้นในแนวระดับเพียงอย่างเดียว
- 3) นักเรียนทำกิจกรรมการทดลองเคลื่อนที่วงรี ตามหัวข้อในเอกสารแนะแนวทาง ประกอบแผนการวัดการเคลื่อนที่วงรีที่ 2 เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วต้นในแนวระดับเพียงอย่างเดียว

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วต้นในแนวระดับเพียงอย่างเดียวได้
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการวัดความหนาแน่นและจุดศูนย์กลาง

กิจกรรม ปล่อยวัตถุของเครื่องยิงหินแนวตั้ง

ตอนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงกับการกระจัดในแนวดิ่งเมื่อความเร็วต้นมีความเร็วต้น (v₀) _____ m/s

ครั้งที่	ความสูง (m)	การกระจัดในแนวดิ่ง (cm)	ผลการปล่อยวัตถุ (ชนเป้าไปชนเป้า)
1			
2			
3			
4			

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วต้นกับการกระจัดในแนวดิ่งเมื่อความสูงที่มีความสูง (H) _____ m

ครั้งที่	ความเร็วต้น (v ₀)	การกระจัดในแนวดิ่ง (cm)	ผลการปล่อยวัตถุ (ชนเป้าไปชนเป้า)
1			
2			
3			
4			

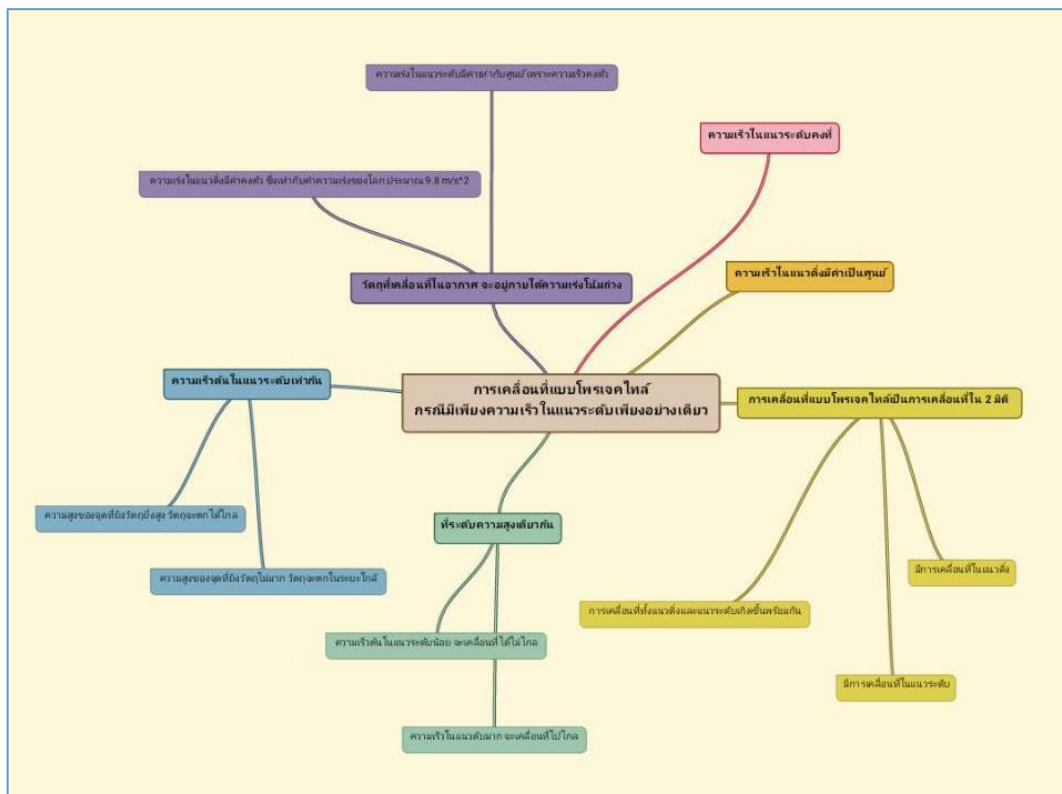
สรุปผลการทดลอง

.....

.....

.....

3) ตัวอย่างแผนผังมโนทัศน์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ กรณีมีความเร็วในแนวระดับเพียงอย่างเดียว ผ่านแอปพลิเคชัน SimpleMind Lite

ชื่อเรื่อง การใช้ชุดสื่อประสมพัฒนามโนทัศน์ทางการเรียนรู้ ทักษะการตีความหมายข้อมูลและการลง
ข้อสรุป และจิตวิทยาศาสตร์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบโพรเจคไทล์

ประเภทนวัตกรรม ด้านสื่อและเทคโนโลยี

ผู้จัดทำ นางสาวสุดารัตน์ ไชแสง

โรงเรียน มัธยมโพนค้อ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

